

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра Міжнародної економіки та світового господарства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
доц. Пантелеймонов А.В.

“ _____ ” _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНІ ЛОГІСТИЧНІ ОПЕРАЦІЇ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 051 «Економіка»
освітня програма Міжнародна економіка
спеціалізація Міжнародна економіка
вид дисципліни вибіркова
факультет економічний

2018 / 2019 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету (інституту, центру)

“22” червня 2018 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доцент кафедри міжнародної економіки та світового господарства,
к.е.н. доцент Беренда Сергій Васильович

Програму схвалено на засіданні кафедри Міжнародної економіки та світового господарства

Протокол від “11” червня 2018 року № 9

Завідувач кафедри Міжнародної економіки та світового господарства

_____ (проф. Задорожний Г.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією Економічного факультету

Протокол від. “21” червня 2018 року № 9

Голова методичної комісії Економічного факультету

_____ (доц. Євтушенко В.А.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Міжнародні логістичні операції» складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

Перший (бакалаврський) рівень

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

Спеціальність (напрямок): 051 «Економіка»

Спеціалізація: міжнародна економіка

1. Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення дисципліни "Міжнародні логістичні операції" є загальні закономірності розвитку логістичних систем, особливості управління та сучасні тенденції в оптимізації матеріальних потоків та пов'язаних з ними інформаційними потоками.

1.1. Мета: формування відповідних компетентностей, щодо планування, впровадження і контролю над матеріальним та інформаційним потоками від пункту походження до пункту споживання в різних країнах (в тому числі fulfillment), з метою підвищення економічної ефективності бізнесу.

1.2. Завдання:

вивчення форм логістичних утворень та методів управління матеріальними та інформаційними потоками; набуття студентами глибоких теоретичних знань з питань концепції, стратегії та тактики логістики; управління ресурсами та запасами в міжнародному ланцюгу постачання; опанування студентами методичним інструментарію розробки та реалізації завдань логістики; оволодіння навичками логістичного мислення та розробки пропозицій щодо удосконалення логістичних систем і механізмів їх функціонування, в тому числі MRP; набуття навичок оцінки економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень.

1.3. Кількість кредитів 5 денна

1.4. Загальна кількість годин 150 денна

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова / за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	3-й
Семестр	
5-й	5-й
Лекції	
32 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
86 год.	140 год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати: основи управління, планування, організації в основних функціональних сферах логістики, а саме: транспорті, складському господарстві, збуті продукції і запасів, виробництві. Основні принципи логістичного підходу, концепцію та методологію логістики; особливості логістичного менеджменту та його місце в системі менеджменту фірми; передумови створення та особливості функціонування логістичних систем; функціональні області логістики; інформаційне, технічне, організаційне, правове забезпечення логістичного підходу до управління фірмою з метою економії трудових, матеріальних, грошових та енергетичних ресурсів, підвищення ефективності управління на різних рівнях, забезпечення необхідної якості споживчих благ; тенденції розвитку глобальної логістики.

вміти: користуватись навичками системного підходу в логістичних системах, для реалізації заходів з переміщення, зберігання матеріалів та розподільчих планів в межах фірми. Організовувати спільну діяльність підрозділів (робота в команді) підприємства по ефективному просуванню продукції в ланцюзі "закупка сировини - виробництво продукції - розподіл - збут - споживання" на основі інтеграції і координації операцій і функцій; проектувати створення логістичної системи та визначати оптимальні параметри її функціонування; проводити правильний вибір постачальника та умов поставки, транспортних засобів та шляхів доставки, координувати процеси поставки з виробничими процесами, розраховувати раціональні рівні запасів та умови їх зберігання; вирішувати бізнес-кейси; управляти інформаційними та фінансовими потоками, узгоджувати їх з матеріальними потоками та потоками послуг.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Лекція 1 Введення в логістику

1. Основний зміст концепції логістики. 2. Поняття «Логістика». 3. Історія появи і розвитку логістики. 4. Основні поняття Логістики. Логістична система.

Лекція 2 Закупівельна логістика

1. Логістика закупівель. 2. Управління поставками. 3. ABC аналіз. 4. Make or buy. 5. Переговори в закупівельній логістиці.

Лекція 3 Транспортна логістика

1. Техніко-економічні особливості окремих видів транспорту. 2. Категорії вантажів. 3. Види сполучень. 4. Транспортна складова в ціні товару. 5. Інкотермс -2010.

Лекція 4 Логістика товарного руху. Дистрибуція. Cross-border e-commerce.

1. Основний зміст процесу доставки товару. 2. Ефект синергії. 3. Форми товарного руху 4. Типи маркетингової логістики.

Лекція 5 Логістичний центр.

1. Логістичний центр. Функції, завдання, організація. 2. Транспортні і експедиторські послуги. 3. Взаємодія учасників міжнародної торгівлі

Лекція 6 MRP. DRP. CRP. ERP та інші компоненти MRP II

1. Загальна характеристика стандартів MRPII, CRP. 2. Переваги і недоліки MRP і MRPII

Лекція 7 Логістика запасів

1. Современные концепции управления запасами и цепочками поставок. 2. Формирование и регулирование запасов. 3. Логистика управления запасами модель Уилсона. 4. XYZ анализ и другие подходы (EOQ, SCM)

Лекція 8 Складська логістика

1. Основні поняття складської діяльності 2. Класифікація складів. 3. Основні показники складської діяльності.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1												
Тема 1. Введення в логістику		4	4			10						18
Тема 2. Закупівельна логістика		4	4			10		1				16
Тема 3. Транспортна логістика		4	4			12		1				18
Тема 4. Розподільча логістика. Логістика товарного руху. Cross-border e-commerce		4	4			12		1				18
Разом за розділом 1	76	16	16			44	74	4				70
Розділ 2												
Тема 5. Логістичний центр		4	4			10		1				16
Тема 6. Лекція 6 MRP. DRP. CRP. ERP та інші компоненти MRP II		4	4			10		2				18
Тема 7. Логістика запасів		4	4			10		2				18
Тема 8. Складська логістика		4	4			12		1				18
Разом за розділом 2	74	16	16			42	76	6				70
Усього годин	150	32	32			86	150	10				140

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Транспортна логістика. Застосування базисних умов постачання у зовнішньоекономічних контрактах.	4
2	Мультимодальні перевезення. Економічна ефективність та побудова маршрутів.	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оптимізація структури ланцюгу постачань	4
2	Вибір постачальників на основі метода аналізу ієрархій	2
3	Транспортна складова	2
4	ABC-аналіз постачальників або товарного запасу на складі	4
5	Beer game	4
6	Модель Уїлсона та EOQ	4

7	Розрахунок об'ємної ваги	4

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Введення в логістику За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	2
2	Тема 2. Закупівельна логістика За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4
3	Тема 3. Транспортна логістика Ситуаційне завдання	28
4	Тема 4. Розподільча логістика. Логістика товарного руху. Cross-border e-commerce Підготовка питань семінарського заняття та семестрової контрольної роботи з дисципліни	4
5	Тема 5. Логістичний центр	2
6	Тема 6. Стандарт MRP З метою підготовки до практичного заняття (Оптимальний вибір постачальника транспортних послуг) повторити лекційний матеріал за темою, вивчити нормативно-правові документи, переглянути приклади сучасних укладених угод, повторити правила Інкотермс 2010.	4
7	Тема 7. Логістика запасів Ситуаційне завдання	38
8	Тема 8. Логістика складу Опрацювання додаткової рекомендованої літератури за темою з метою підготовки до підсумкового семестрового контролю	4
	Разом	86

6. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

Контрольна робота. Вирішення бізнес-кейсу «Key West Fisheries».

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни «Міжнародні логістичні операції» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки за розділ і враховуються при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів

(поточний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної семестрової роботи

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань;
- виконання індивідуальної семестрової роботи.

Завданням поточного контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого розділу дисципліни. Розділ – це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремих розділ включає семінарські та практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмові контрольні роботи тощо. Оцінка за розділ – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять. Сума балів, які студент **денної/дистанційної** форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60 (для студентів **заочної** форми навчання - 15).

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях та на заліку.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Міжнародні логістичні операції».

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума оцінок за розділами та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Загальна сума балів поточного і підсумкового семестрового контролю складає 100.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення заліку. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40 (для студентів **денної/дистанційної** форми навчання).

Критерії оцінювання відповідей на заліку:

- Час виконання – 60-90 хвилин
- Теоретичне питання – 10 балів
- Задача – 10 балів
- Тести – 20 балів

*Для студентів **заочної** форми навчання, де передбачено лише лекційну форму занять, сума балів підсумкового семестрового контролю дорівнює 85.*

Критерії оцінювання відповідей на заліку:

- Час виконання – 60-90 хвилин
- Теоретичне питання – 20 балів
- Задача – 25 балів

Тести – 40 балів

УВАГА! У разі використання заборонених джерел інформації студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Набрана кількість рейтингових балів студентом служить основою для оцінки за національною шкалою і за шкалою ECTS.

За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

8. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни (денна/дистанційна форма навчання):

Розділ 1. – 30 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях - 5 балів; виконання ситуаційного завдання або виконання практичних завдань - 25 балів.)

Розділ 2. – 30 балів (з них: активна робота на семінарських заняттях - 5 балів; виконання контрольної роботи (ситуаційне завдання) - 25 балів.)

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 10 балів; задача - 10 балів; тестові завдання - 20 балів).

Заохочувальні бали - виконання індивідуального завдання – 5 балів, використання англійської мови у підготовці контрольної роботи – 5 балів, підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Міжнародні логістичні операції» – 10 балів.

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (денна форма навчання)

Поточний контроль та самостійна робота								Разом	Залік	Сума
Розділ 1				Розділ 2				60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
30 (мінімум 10)				30 (мінімум 10)						

T1, T2 ... T8 – теми розділів

Студент допускається до підсумкового семестрового контролю, якщо за результатами поточного контролю він набрав не менше 20 балів, крім заочної форми навчання.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни (дистанційна форма навчання):

Поточний контроль складається із рішення 4 практичних робіт, які оцінюються по 15 балів кожна. Відтак максимально студент може отримати за поточний контроль 60 балів.

Підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 10 балів; задача - 10 балів; тестові завдання - 20 балів)

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни (заочна форма навчання):
 Виконання семестрової контрольної роботи - 15 балів
 Підсумковий контроль – 85 балів (з них: відповідь на теоретичне питання - 20 балів; задача - 25 балів; тестові завдання - 40 балів)

Заохочувальні бали - підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни «Міжнародні логістичні операції» - – 5 балів або виконання завдання іноземною мовою (англійська, німецька, тощо).

Максимальні значення оцінювання діяльності студента при вивченні навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота	Підсумковий семестровий контроль (заліку)	Сума
Семестрова контрольна робота	85	100
15 (мінімум -8)		

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C	задовільно	
60-69	D	задовільно	
50-59	E	задовільно	не зараховано
1-49	FX	незадовільно	

9. Рекомендована література

Основна література

1. Беренда С.В. Міжнародні логістичні операції // дистанційний курс. // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. Режим доступу <http://dist.karazin.ua/moodle/course/view.php?id=1423> – Станом на 01.05.2018. – Назва з екрану.
2. Гаджинский А. М. Логистика: Учебник / А М Гаджинский. - 20-е изд. -М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К"», 2012. - 484 с.
3. Логистика / Тебекин А.В. - М.:Дашков и К, 2018. - 356 с.:
4. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики : учебник и практикум для академического бакалавриата /В. Д. Геррами, А. В. Колик. — М. : Издательство Юрайт, 2015. — 510 с. -Серия : Бакалавр. Академический курс.
5. Bowersox, Donald J. Supply chain logistics management / Donald J. Bowersox, David J. Closs, M. Vixby Cooper, John C. Bowersox.—4th ed. 2013.

Допоміжна

6. Бауэрсокс Доналд Дж., Клосс Дейвид Дж. Логистика: интеграционная цепь поставок/ Пер. с

англ. - М.: ЗАО “Олимп-Бизнес”, 2008

7. Беренда С.В. Логистика. Учебно-методическое пособие. – Харьков: ХНУ. 2008. – 159 с.
8. Браун Марк Г. Сбалансированная система показателей: на маршруте внедрения / Марк Грэм Браун; Пер. с англ. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. - 226 с.
9. Levinson M. The Box: How the Shipping Container Made the World Smaller and the World Economy Bigger 2008. - 400 pp.
10. Джеймс Р. Сток, Дуглас М. Ламберт Strategic Logistics Management/Стратегическое управление логистикой: Пер. с 4-го изд. М.: ИНФРА-М, 2005, XXXII, 797с.
11. Лайсонс К., Джиллингем М. Управление закупочной деятельностью и цепью поставок: Пер. с 6-го англ. изд. - М.: ИНФРА-М, 2005. - 798 с.
12. Мартин Кристофер, Хелен Пэк Маркетинговая логистика. -М.: Издательский Дом. Технологии, 2005 г. — 200 с.
13. Окландер М.А. Логістика. Підручник. М.: ЦУЛ, 2008, 346с.
14. Термины и понятия логистики и международной торговли. Китайско-русские соответствия и практика перевода. Для студентов старших курсов / И. В. Кошелева, Ган Ма. - Х.: ХНУ имени В. Н. Каразина, 2017. - 220 с.
15. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок: Пер. с англ. - М.: Юнити-Дана, 2003 - 503 с.
16. Харрингтон Джеймс, К.С. Эсселинг Харм Ван Нимвеген Оптимизация бизнес-процессов документирование, анализ, управление, оптимизация. ООО «БМикро», 2002. - 171 с.
17. Шрайбфедер Дж. Эффективное управление запасами / Джон Шрайбфедер ; Пер. с англ. — 2-е изд. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. — 304 с.

10. Інформаційні ресурси Інтернет

1. Порти України [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://ports.com.ua>. – Станом на 01.05.2018. – Назва з екрану.
2. Baltic Dry Index [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <https://spark.adobe.com/#design/page/15a397db-4e43-45f0-ad3a-2e54d9ac0a26>. – Станом на 01.06.2018. – Назва з екрану.
3. <https://www.youtube.com/user/SekirkinaSvetlana> - Транспортная логистика для каждого
4. <https://www.youtube.com/watch?v=1T5tYWejAK8> - Ланцюги доданої вартості. Презентація курсу
5. Rutgers Business School Newark and New Brunswick [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <https://www.coursera.org/learn/supply-chain-logistics> – Станом на 01.05.2018. – Назва з екрану.
6. Logistics Management [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://www.logisticsmgmt.com/> . – Станом на 01.06.2018. – Назва з екрану.
7. DHL Express [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://www.dhl.com.ua/uk/logistics.html> - . – Станом на 01.05.2018. – Назва з екрану.
8. «ІСТ-Захід» – міжнародна транспортно-експедиторська компанія [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://ict.lviv.ua/about/> . – Станом на 01.06.2018. – Назва з екрану.
9. National Geographic Ultimate Factories UPS Worldport [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <https://vimeo.com/164439350> - National Geographic Ultimate Factories UPS Worldport. – Станом на 01.06.2018. – Назва з екрану.
10. ООО «Геотранс Сервис» [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://www.geotrans-group.biz/ua/index.html>. – Станом на 01.06.2018. – Назва з екрану.